

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Dienstenpalet Risicobeheersing

1. Inleiding | 1.1 Aanleiding

Het speelveld van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) en dus ook risicobeheersing is voortdurend in beweging. Hierbij kan gedacht worden aan diverse maatschappelijke ontwikkelingen zoals dubbele vergrijzing, extramuralisering, de energie- en klimaattransitie, de noodzaak tot participatie en de toename van onbegrepen gedrag. Daarnaast spelen technologische ontwikkelingen een grote rol, zoals belangrijke stappen in digitalisering en de opkomst van slimme technologieën. Deze ontwikkelingen creëren een dynamisch landschap waarin de behoefte aan een risicogerichte en informatiegedreven aanpak steeds urgenter wordt, omdat de wetgeving vaak niet aansluit bij de snelle ontwikkelingen én er steeds meer data beschikbaar komt die benut kan worden. Ook zijn er significante veranderingen in de wetgeving, zoals de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), die vragen om een herziening van onze werkwijze.

Met deze uitdagingen in gedachten is een aanpak ontwikkeld die risicogericht en informatiegedreven is, en tevens toekomstbestendig. Deze aanpak stelt ons in staat om een robuuste, flexibele en dynamische benadering van risicobeheersing te hanteren die zich kan aanpassen aan veranderende eisen en verwachtingen.

Het is een periode waarin slim gebruik van beschikbare middelen essentieel is, gezien de druk op adviseurs door een krappe arbeidsmarkt en het dynamische speelveld. Het prioriteren van significante risico's wordt steeds belangrijker. De 'zes sporen van beïnvloeding' fungeren als leidraad in deze aanpak. Ze zijn gebruikt om te heroriënteren en te herdefiniëren wat risicobeheersing betekent voor een redzame samenleving en veilige leefomgeving.

Het resultaat van enkele maanden onderzoek ligt nu voor: een doorontwikkeling van de risicobeheersings-strategie, het zogenaamde 'dienstenpalet'. Dit dienstenpalet is robuust, flexibel en dynamisch en stelt VRMWB in staat om periodiek, in samenwerking met het bevoegd gezag en andere stakeholders, weloverwogen keuzes te maken met betrekking tot de in te zetten interventiestrategieën. Zo kunnen we nog beter inspelen op levende wensen, behoeften en kansen in de samenleving.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 beschrijven we de aanleiding voor het ontwikkelen van een nieuw dienstenpalet. Dit hoofdstuk beschrijft ook de missie en visie van VRMWB en de scope van het dienstenpalet. In hoofdstuk 2 leest u over de doelen die risicobeheersing nastreeft. Vervolgens gaan we in hoofdstuk 3 in op risicogericht werken, een concept dat centraal staat in het dienstenpalet. In hoofdstuk 4 zijn de diensten die onderdeel zijn van het dienstenpalet uiteengezet. Daarna is in hoofdstuk 5 de methodiek uitgewerkt die ten grondslag ligt aan het dienstenpalet. Ten slotte vormt hoofdstuk 6 de samenvatting.

In de bijlage kunt u een toelichting op verschillende begrippen vinden.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

1. Inleiding | 1.2 Missie en visie VRMWB

VRMWB werkt aan het bevorderen van de veiligheid en gezondheid van de 1,2 miljoen inwoners in 24 gemeenten. Als netwerkorganisatie werken we nauw samen met diverse partners om deze doelstelling te realiseren.

Onze gedreven en deskundige medewerkers richten zich op het voorkomen en beheersbaar maken van branden en andere incidenten, en staan 24/7 paraat om incidenten, rampen en crises te bestrijden. Daarvoor bundelen we de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers. We zijn zowel een netwerkorganisatie als een krachtige hulpdienst.

Wij zijn flexibel en voorbereid op actuele en toekomstige uitdagingen. Dit betekent dat we niet alleen reageren op incidenten, maar ook proactief werken aan het voorkomen ervan. Onze focus ligt op het versterken van de fysieke veiligheid en het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken met (fysieke) veiligheidseffecten.

Door onze informatiepositie te versterken, kunnen we risico's beter monitoren, analyseren en voorspellen. Dit stelt ons in staat om risicogericht te werken en onze advisering en dienstverlening continu te verbeteren. We verhogen de redzaamheid van de samenleving door handelingsperspectieven te bieden, via beleving te leren wat zij zelf kunnen doen, voorlichtingscampagnes te maken en onze professionele hulpverlening te koppelen aan burgerhulpverlening. En als het nodig is, is onze operationele paraatheid en slagkracht aanwezig om snel en adequaat te reageren op een incident of crisis.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

1. Inleiding | 1.3 Scope

VRMWB richt zich op het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises, gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's. Daarmee heeft zij expertise over de volle breedte van de veiligheidsketen. Risicobeheersing, daarbinnen, omvat een breed spectrum aan activiteiten, waaronder advisering over vergunningsaanvragen, gesprekken met initiatiefnemers en het bevorderen van een (brand)veilig leven. Het omvat ook het (advies bij) toezicht op bedrijven, evenementen en bouwwerken en voert specifieke toezichtstaken uit naast de dialoog met beleidsmakers over relevante wetgeving¹.

Crisisbeheersing omvat de voorbereiding op, respons tijdens en nazorg na (grote) branden, rampen en crises. Dit domein omvat het bestrijden van langdurige crises, het opstellen van crisisplannen, crisiscommunicatie en het evalueren en leren van incidenten. Belangrijke componenten zijn het operationeel houden van de piketorganisatie en de uitvoering van bevolkingszorgtaken tijdens de herstel- en nazorgfase¹.

Aan de basis van zowel crisisbeheersing als risicobeheersing staat risicomonitoring. Dit betreft een continu proces van het identificeren, analyseren en evalueren van risico's. Risicomonitoring dient als cruciale input voor zowel risico- als crisisbeheersing bij het nemen van preventieve maatregelen en het voorbereiden op mogelijke calamiteiten. Terwijl crisisbeheersing en risicobeheersing worden geïdentificeerd als specifieke afdelingen, kan risicomonitoring worden omschreven als een voortdurende activiteit of proces dat cruciaal is voor het werk van beide afdelingen en hun gezamenlijke doelstelling om de fysieke veiligheid te behouden en te versterken.

Het dienstenpalet richt zich op het domein risicobeheersing. Het is duidelijk dat niet alle risico's vanuit een regierol worden beïnvloed door risicobeheersing, bijvoorbeeld omdat een andere partner een regisserende rol heeft. In sommige gevallen gaan we over de oorzaak, vaker hebben we te maken met het effect van een risico. Zij blijven wel actief onder de aandacht binnen crisisbeheersing, bijvoorbeeld door het opstellen van een crisisplan.

Risicomonitoring

Identificeren, analyseren en evalueren van risico's

Risicobeheersing

Voorkomen en beperken van branden, rampen en crises

Crisisbeheersing

Voorbereiding op, respons tijdens en nazorg na branden, rampen en crises

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

¹ De voorbeelden van diensten binnen risicobeheersing en crisisbeheersing zijn illustratief en niet uitputtend. Ze dienen om enkele activiteiten binnen de brede scope van risicobeheersing en crisisbeheersing te belichten.

2. Doelen risicobeheersing

Als VRMWB zetten we in op drie pijlers: stimuleren van een redzame samenleving, bijdragen aan een veilige leefomgeving en leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet. Dit doen we door een wendbare en duurzame organisatie te zijn. Dit streven is gespecificeerd in drie primaire doelen voor risicobeheersing:

Bescherming van personen

In onze advisering richten we ons erop dat de fysieke leefomgeving zodanig is of wordt ingericht dat personen beschermd zijn. Dit betekent dat in geval voor, tijdens en na een incident, de aanwezigen veilig zijn of in veiligheid gebracht kunnen worden. Daarnaast zetten we onze doelgroepen aan tot en helpen hen met het maken van veilige keuzes of het nemen van maatregelen en het vertonen van veilig gedrag.

Bescherming van de omgeving

Bij de inrichting van de fysieke leefomgeving kijken we naar objecten en locaties in samenhang. Dit betekent dat bij een nieuwe ontwikkeling niet alleen wordt gekeken naar de effecten van een incident bij de ontwikkeling zelf, maar ook de gevolgen voor de omgeving. Wanneer deze dusdanig zijn dat allerlei keteneffecten kunnen optreden, zetten we erop in om die risico's te verkleinen.

Instandhouding van de maatschappelijke continuïteit

In onze advisering richten we ons erop dat maatschappelijke continuïteit zoveel als mogelijk geborgd is. Bijvoorbeeld door meer te adviseren over gebouwen waar een incident grote impact zou hebben op de maatschappelijke continuïteit. Hiervoor hanteren we de indeling van de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (NCTV), deze is beschikbaar via [de betreffende website](#).

Veilig en effectief repressief optreden is een randvoorwaarde voor ons werk. Dit betekent dat er aan deze basisvereiste voldaan moet worden voordat we onze andere doelen kunnen nastreven. Een groot deel van ons advieswerk is er daarom op gericht om een adequate incidentbestrijding te kunnen uitvoeren.

Onze doelstellingen zijn zorgvuldig vastgesteld om de inzet van onze beperkte middelen optimaal te sturen. Ze geven richting aan de keuze van de gebouwen en objecten waarop wij adviseren, de aspecten waarop wij ons richten en hoe we doelgroepen stimuleren tot het vertonen van veilig gedrag. We richten ons in om de primaire doelen te behalen. In de uitvoering van onze werkzaamheden nemen we, waar mogelijk, ook secundaire doelen mee.

Voorbeeld werking doelen

Ter illustratie: wanneer we adviseren over een kantoor, ligt onze primaire focus op de veiligheid van de personen binnen het kantoor. Dit betekent dat onze inzet erop is gericht dat zij tijdig gewaarschuwd worden en veilig kunnen vluchten in geval van een incident. Daarnaast streven we naar het voorkomen van brandoverslag naar aangrenzende percelen. Onze focus ligt niet op het beperken van schade aan het gebouw zelf of de bedrijfscontinuïteit van het kantoor.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

3. Risicogericht werken | 3.1 Definitie en duiding

In dit hoofdstuk werken we de term ‘risicogericht werken’ uit, een kernbegrip binnen onze aanpak en dienstenpalet bij VRMWB. We definiëren risicogericht werken als:

“Het leggen van focus op de risico’s die ertoe doen en deze op een adequate wijze beïnvloeden.”

Deze definitie bestaat uit twee elementen: de risico’s die ertoe doen en de adequate beïnvloedingswijze. Beiden worden in dit hoofdstuk nader geduid, waardoor de definitie verder geladen wordt.

Risico’s die ertoe doen...

De basis voor het identificeren van de meest significante risico’s is het Regionaal Risicoprofiel (RRP). Dit profiel helpt ons om systematisch te bepalen welke risico’s prioriteit hebben door een analyse van hun waarschijnlijkheid en impact.

Vanuit het domein risicobeheersing worden deze risico’s onderverdeeld in twee typen, te weten: focusrisico’s en monitorrisico’s².

Hiervoor worden de volgende definities gehanteerd:

- **Focusrisico’s:** Op deze risico’s voeren we proactief risicobeheersing en –interventies uit, hier gaat onze focus naar uit. We hebben hierover kennis en expertise in huis en profileren dit richting bevoegd gezag, initiatiefnemers en ketenpartners.

- **Monitorrisico’s:** We kennen het netwerk en onze partners. De regie ligt bij anderen, wij werken samen waar nodig vanuit een signalerende en participerende rol.

Deze tweedeling is nodig om bij hanteren van de methodiek (hoofdstuk 5) te kunnen duiden op welke risico’s (hoofdzakelijk) beïnvloeding wordt uitgeoefend.

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben daarbij een directe impact op de risico’s in onze regio. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot verschuivingen in de waarschijnlijkheid of impact van bepaalde risico’s. Bijvoorbeeld, het risico op natuurbranden is door klimaatverandering en andere ecologische factoren toegenomen. Wanneer het RRP opnieuw wordt vastgesteld (en er verschuivingen zijn) is het van belang om te bepalen of de tweedeling nog juist en passend is. Deze wordt dan opnieuw vastgesteld.

...op een adequate wijze beïnvloeden

Om de geïdentificeerde risico’s effectief te beïnvloeden, hanteren we het model van de zes sporen van beïnvloeding. Dit conceptuele model³ biedt een gestructureerde aanpak door diverse manieren van beïnvloeding te identificeren, wat ons helpt een breed spectrum aan mogelijkheden te verkennen en te benutten. In de volgende paragraaf worden de zes sporen

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

² Deze tweedeling is van toepassing voor het domein risicobeheersing.

³ Het model van de zes sporen van beïnvloeding fungeert als een handvat en kader, niet als een star model met vastomlijnde opties. Het biedt ons richting bij het doordenken van effectieve benaderingen om risico’s te beïnvloeden.

verder geduid.

We streven in onze benadering van risicobeïnvloeding naar een verschuiving van een regelgerichte naar een meer risicogerichte aanpak. Dit streven komt voort uit de constatering dat regelgeving vaak tekortschiet en achterloopt op de steeds sneller gaande ontwikkelingen in de samenleving. Daarnaast constateren we dat regelgericht beïnvloeden niet altijd het meest effectief is om risico's te verkleinen.

Traditioneel ligt de focus voornamelijk op spoor drie (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving), waarin we veelal bestaande regelgeving hanteren. Als VRMWB zetten we echter meer en meer een beweging in naar andere sporen die meer ruimte bieden voor flexibele en effectieve benaderingen. Ook veranderingen in wet- en regelgeving leiden tot verschuivingen in de wijze van beïnvloeding. Zo biedt bijvoorbeeld de Omgevingswet ons meer mogelijkheden binnen spoor twee (Inrichten omgeving), en wordt een deel van de werkzaamheden uit spoor drie gefaseerd naar de markt verplaatst met de invoering van de Wkb.

Link met landelijke ontwikkelingen

Waar mogelijk sluiten we als VRMWB aan bij de landelijke lijn. Als 25 veiligheidsregio's willen we elkaar zoveel mogelijk versterken, ook wat betreft het thema risicogerichtheid. Daarom sluiten we nadrukkelijk aan bij het landelijk programma risicogerichtheid. Dit programma is erop gericht om het gedachtegoed van risicogerichtheid en het bijbehorende veranderproces binnen veiligheidsregio's te ondersteunen. De gehanteerde definitie van risicogerichtheid wordt landelijk uitgedragen. Eén van de concrete producten van dit programma is het Model risicogericht werken. Zowel de basis (zoals toegelicht in dit hoofdstuk) als onze methodiek (hoofdstuk 5) zijn gebaseerd op dit model. Zie voor meer informatie [de webpagina van Risicogericht werken](#).

De oorzaak en het effect van een risico

Meestal benaderen we als VRMWB risico's vanuit het effect ervan en slechts af en toe vanuit de oorzaak. Ter illustratie: VRMWB kan niets veranderen aan het feit dat er steeds meer mensen langer thuis blijven wonen. Dat is een maatschappelijke trend. Het effect ervan kan zijn dat mensen met onbegrepen gedrag geen weg vinden naar opvang en thuis allerlei spullen verzamelen wat een groter brandrisico met zich mee kan brengen. Dat is iets waar we wél invloed op uit kunnen oefenen.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

3. Risicogericht werken | 3.2 Zes sporen van beïnvloeding

De zes sporen van beïnvloeding worden landelijk gedragen en vormen door hun brede perspectief een stevige basis om het dienstenpalet op te baseren. In deze paragraaf worden ze verder geduid.

1. Beïnvloeden wet- en regelgeving

Doelgroep: Wetgevers en beleidmakers

Het doel van dit spoor is om actief deel te nemen aan de ontwikkeling en aanpassing van wet- en regelgeving op gemeentelijk, regionaal, provinciaal en landelijk niveau. Dit kan worden bereikt door deelname aan netwerken en werkgroepen die zich richten op relevante wetgeving met betrekking tot (fysieke) veiligheid en ontwikkeling van bijvoorbeeld brancherichtlijnen en NEN-normen. Enkele voorbeelden van thema's waarop we op het gebied van wet- en regelgeving invloed kunnen uitoefenen zijn energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, verdicht wonen, zelfredzaamheid en evenementen.

2. Inrichten omgeving

Doelgroep: Bevoegd gezag (meerdere domeinen)

Dit spoor richt zich op vroegtijdige betrokkenheid bij de inrichting en het ontwerp van de fysieke leefomgeving. Door hier vanaf het begin over mee te denken, kunnen wij invloed uitoefenen op het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises. Dit wordt gedaan door te participeren in gemeentelijke, regionale, provinciale en landelijke processen. Dit kan zijn met betrekking tot het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan, maar bijvoorbeeld ook in een visie op bereikbaarheid of natuurbeheer. Het is belangrijk dat kaders voor veiligheid, zoals ontwerpprincipes voor een veilige leefomgeving, in deze visies en plannen worden opgenomen.

3a. Vergunningverlening

Doelgroep: Bevoegd gezag (vergunningverleners)

Het adviseren van het bevoegd gezag bij het verlenen van vergunningen is essentieel. Dit omvat het inzichtelijk maken van risico's en bieden van handelingsperspectieven. Op deze wijze wordt aan wettelijke kaders voldaan, maar belangrijker nog: risico's en mogelijke maatregelen worden inzichtelijk gemaakt. Hierdoor kan het bevoegd gezag een meer risicogerichte afweging maken. Vergunningverlening biedt de mogelijkheid om al in een vroeg stadium veiligheidseisen te integreren in de plannen van initiatiefnemers.

3b. Toezicht en handhaving

Doelgroep: Bevoegd gezag (toezicht en handhaving) en Seveso-inrichtingen

Tijdens het houden van toezicht, wordt het bevoegd gezag geadviseerd over de risico's en mogelijke maatregelen. Dit gebeurt zowel tijdens de (op)bouw-, als de gebruiksfase. Daarnaast houdt VRMWB toezicht bij Seveso-inrichtingen en op de juiste naleving van bedrijfsbrandweer-aanwijzingen. Waar nodig wordt daar ook handhaving op toegepast.

4. Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers

Doelgroep: Initiatiefnemers

Richting initiatiefnemers zijn we proactief, open en transparant in het delen van onze kennis over fysieke veiligheidsrisico's. Door onze kennis te delen en met elkaar in gesprek te blijven, maken we risico's bespreekbaar en stimuleren we initiatiefnemers tot het maken van veilige keuzes en veilig gedrag. We beïnvloeden initiatiefnemers zowel direct als indirect via bijvoorbeeld netwerkpartners. Op deze manier dragen we bij aan een veilige leefomgeving en redzame samenleving.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

5. Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons

Doelgroep: Incidentbestrijders en crisisbeheersers binnen de VRWMB

Vanuit het vijfde spoor wordt actief kennis gedeeld met respons (incidentbestrijders en crisisbeheersers) over risico's en getroffen maatregelen. Daarbij wordt uitraag gedaan naar de meest effectieve maatregelen om de bestrijding te optimaliseren. Ook restrisico's voortkomend uit (ruimtelijke) ontwikkelingen, worden gedeeld. Hierdoor dragen we concreet bij aan een veilig en effectief repressief optreden.

6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief

Doelgroep: Risicodragers

Dit spoor richt zich op het informeren van risicodragers over resterende risico's en het bieden van passende handelingsperspectieven. We beïnvloeden deze actoren zowel direct als indirect via bijvoorbeeld netwerkpartners. Hiermee helpen we actoren bij het maken van veilige keuzes en het vertonen van veilig gedrag, waardoor de kans op letsel en slachtoffers verder vermindert. Op deze manier dragen we bij aan het stimuleren van een redzame samenleving, waar mensen worden aangemoedigd om zowel individueel als gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen veiligheid.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

3. Risicogericht werken | 3.2 Zes sporen van beïnvloeding

Doelgroepen

Onderstaande afbeelding toont de zes sporen van beïnvloeding en hun respectieve doelgroepen. De spraakwolkjes illustreren de behoeften en verantwoordelijkheden van deze doelgroepen binnen elk spoor, en hoe VRMWB daarop aansluit om invloed uit te oefenen. Het centrale beeld van de mensen op de wereldbol benadrukt de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en samenwerking tussen VRMWB en de diverse

doelgroepen om een veilige leefomgeving en redzame samenleving te creëren. Hierbij realiseren we ons dat andere partijen door een andere bril naar de samenleving kijken. Daarom zoeken we de verbinding. Het maakt ons omgevings- en menssensitief waardoor we gezamenlijk tot een gedragen keuze komen.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

4. Onze diensten

In het voorgaande gedeelte zijn de zes sporen van beïnvloeding uiteengezet, die als fundament dienen voor onze aanpak binnen de regio. Elk spoor wordt verder ingevuld met diverse diensten, die als instrumenten dienen om onze doelstellingen binnen risicobeheersing te realiseren. Hiervoor is 'spoor 3 vergunningverlening, toezicht en handhaving' opgesplitst in 'spoor 3a vergunningverlening' en 'spoor 3b toezicht en handhaving', omdat deze twee verschillende activiteiten behelzen.

De diensten ondersteunen de doelen die we binnen risicobeheersing nastreven. Elk onderdeel van ons dienstenpalet speelt een rol in het vergroten van de fysieke veiligheid in de regio. Hierdoor dragen we bij aan het beschermen van personen, het beschermen van de omgeving en het behouden van maatschappelijke continuïteit.

Het volgende overzicht presenteert alle diensten, inclusief het spoor waar zij primair bij horen. In de rest van het hoofdstuk worden deze verder uitgewerkt. Daarbij is het belangrijk om op te merken dat diverse diensten bij kunnen dragen aan meerdere sporen, maar zijn ingedeeld bij het spoor waaraan ze het meest bijdragen. Ook zijn deze diensten altijd aan doorontwikkeling onderhevig. Wanneer er meer effectieve methoden zijn om risico's te beïnvloeden, wordt dit vertaald naar de diensten. Deze doorontwikkeling en samenhang tussen de sporen is samengevat op de volgende pagina.

Inhoud

1. Inleiding
2. Doelen risicobeheersing
3. Risicogericht werken
- 4. Onze diensten**
5. Methodiek
6. Samenvatting
7. Bijlage – Definities

1. Invloed uitoefenen op wet- en regelgeving en beleid
2. Participatie in en advies over omgevingsvisies, -programma's en -plannen
3. Participatie in en advies over de ontwikkeling en (her)inrichting van locaties/gebieden
4. Richtlijnen en handreikingen voor de inrichting van locaties/gebieden
5. Participatie en advies in de voorbereidingsfase
6. Wettelijke toetsing in de beoordelingsfase
7. Advies op basis van risico's in de beoordelingsfase
8. Aanwijzen bedrijfsbrandweren
9. Advies bij toezicht of verlengd toezicht op de naleving van vergunningen, meldingen en/of algemene voorschriften
10. Advies bij of verlengd thematisch toezicht
11. Richtlijnen en handreikingen om zelf toezicht uit te voeren
12. Toezicht en handhaving op Seveso-inrichtingen
13. Toezicht en handhaving op aanwijsbeschikkingen bedrijfsbrandweren
14. Interventies op overkoepelend niveau en via netwerkpartners van initiatiefnemers
15. Interventies richting specifieke initiatiefnemers
16. Toegankelijk informatieloket met daarin informatie voor initiatiefnemers
17. Betrokkenheid van respons faciliteren bij nieuwe ontwikkelingen en activiteiten tijdens de voorbereidingsfase
18. Beschikbaar stellen van relevante risico-informatie aan respons
19. Advies over risicogericht OTO-programma van respons
20. Interventies op overkoepelend niveau en via netwerkpartners van risicodragers
21. Interventies richting specifieke risicodragers
22. Toegankelijk informatieloket met daarin informatie voor risicodragers

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

1. Invloed uitoefenen op wet- en regelgeving en beleid

Spoor 1. Beïnvloeden wet- en regelgeving

Onze inzet is gericht op het beïnvloeden van wet- en regelgeving en beleid op diverse bestuurlijke niveaus, van lokaal tot landelijk. We nemen actief deel aan netwerken en lobbyactiviteiten om de belangen van fysieke veiligheid binnen onze regio te vertegenwoordigen. Dit kan zijn door het formuleren van position papers, deelname aan consultatierondes en/of het directe overleg met wetgevers, regelgevers en beleidsmakers. Door onze actieve bijdrage zorgen we ervoor dat fysieke veiligheid een duidelijke plek krijgt in nieuwe of aangepaste wetgeving en nieuw of aangepast beleid. Wanneer er (nog) geen wet- en regelgeving en/of beleid is, stimuleren we de ontwikkeling hiervan. Denk hierbij vooral aan actuele ontwikkelingen waar duidelijke regelgeving of afspraken bij kunnen dragen aan de beperking van risico's.

2. Participatie in en advies over omgevingsvisies, -programma's en plannen

Spoor 2. Inrichten omgeving

Onze specialisten participeren in het tot stand komen of veranderen van en leveren van advies op omgevingsvisies, -programma's en -plannen. We kennen de werking van de kerninstrumenten van de Omgevingswet, wanneer het gaat over fysieke veiligheid. We werken samen met gemeenten, provincies en Rijksoverheid om onze expertise in te brengen vanaf de conceptfase tot aan de definitieve vaststelling. Dit adviesproces resulteert vaak in zowel mondelinge aanbevelingen tijdens overlegmomenten als in schriftelijke adviesrapporten die richting geven aan de manier waarop fysieke veiligheid goed geborgd kan worden in de inrichting van de omgeving. Onder andere omgevingsveiligheid en bluswater & bereikbaarheid zijn hierin belangrijke elementen.

Door al in een vroeg stadium bij het ontwerp van de leefomgeving mee te denken, zorgen we ervoor dat fysieke veiligheid een gegarandeerde plek heeft in zowel nieuwe ontwikkelingen als herontwikkelingen. Dit leidt tot duidelijke kaders die de (her)inrichting van gebieden en locaties sturen, waarbij kernwaarden en de ontwerpprincipes veilige leefomgeving vanaf het allereerste begin zijn geïntegreerd.

3. Participatie in en advies over de ontwikkeling en (her)inrichting van locaties/ gebieden

Spoor 2. Inrichten omgeving

Ruimtelijke ordening beperkt zich niet tot een aantal instrumenten uit de Omgevingswet, maar gaat verder dan dat. Het betreft ook de (her) inrichting van locaties en gebieden. Bijvoorbeeld wanneer het gaat over visies op bereikbaarheid, natuurbeheerplannen, of het vaststellen van evenementenlocaties, levert VRMWB advies. Daarin werken we proactief samen.

4. Richtlijnen en handreikingen voor de inrichting van locaties/ gebieden

Spoor 2. Inrichten omgeving

We voorzien in overzichtelijke en inhoudelijke richtlijnen en handreikingen die (voornamelijk lokale) overheden ondersteunen bij het veilig inrichten van locaties en gebieden. Deze documenten bieden concrete instructies en flexibele interpretatiemogelijkheden om te verzekeren dat bevoegde gezagen over de nodige veiligheidskennis beschikken om veiligheidsaspecten effectief te integreren bij de (her)inrichting van omgevingen. Door het aanreiken van deze gestructureerde begeleiding dragen we bij aan de duurzame ontwikkeling van veilige locaties en gebieden.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

5. Participatie en advies in de voorbereidingsfase

Spoor 3a. Vergunningverlening

De voorbereidingsfase betreft de fase waarin een idee wordt ontwikkeld en uitgewerkt tot een concreet plan dat klaar is voor de vergunningsaanvraag. Deelname en inbreng in deze fase is essentieel, omdat hier meer ruimte is voor aanpassingen dan tijdens de beoordelingsfase. Gedurende deze fase adviseren wij initiatiefnemer en het bevoegd gezag over het borgen van fysieke veiligheid bij ontwikkelingen en activiteiten in de fysieke leefomgeving. Hiermee leggen we de basis voor een veilig en doordacht plan dat klaar is voor verdere goedkeuring en implementatie.

6. Wettelijke toetsing in de beoordelingsfase

Spoor 3a. Vergunningverlening

Een vergunningsaanvraag wordt getoetst aan relevante wet- en regelgeving. We beoordelen de aanvragen op fysieke veiligheidsaspecten, waarbij we toetsen of plannen voldoen aan wet- en regelgeving. Deze fase is van belang voor het borgen van veiligheidskaders voordat de daadwerkelijke realisatie begint. Deze adviezen zijn gericht aan de vergunningverlener, maar worden waar nodig ook toegelicht aan en afgestemd met initiatiefnemer(s).

7. Advies op basis van risico's in de beoordelingsfase

Spoor 3a. Vergunningverlening

Advies in de beoordelingsfase strekt zich verder uit dan alleen wettelijke toetsing. Afhankelijk van de specifieke risico's van een ontwikkeling of activiteit, bieden we een risicogericht advies. VRMWB heeft expertise over mogelijke risico's en scenario's, omdat wij nauw samen werken met de collega's vanuit crisisbeheersing en incidentbestrijding. We delen onze expertise om niet alleen aan wettelijke normen te voldoen, maar ook om het veilig repressief optreden van onze collega's te borgen én om een veiligere omgeving te creëren, rekening houdend met de specifieke context van elke ontwikkeling.

8. Aanwijzen bedrijfsbrandweer

Spoor 3a. Vergunningverlening

Overeenkomstig art. 31 van de WvR wijzen wij inrichtingen aan tot het al dan niet hebben van een bedrijfsbrandweer. Dit doen we aan de hand van vastgesteld regionaal beleid en waar passend conform de landelijke richtlijnen.

9. Advies bij toezicht of verlengd toezicht op de naleving van vergunningen, meldingen en/of algemene voorschriften

Spoor 3b. Toezicht en handhaving

Ambtelijke uitvoerders voeren namens het bevoegd gezag toezicht uit op naleving van vergunningen en algemene voorschriften. Wij adviseren hen hierbij schriftelijk en mondeling over de naleving van fysieke en brandveiligheidseisen. Dit is zowel tijdens de (op)bouwphase als de gebruiksfase van een object of locatie. Hierbij gaan we in direct gesprek met de verantwoordelijke partijen op de locaties om te adviseren over het implementeren van de geadviseerde veiligheidsmaatregelen. Zo borgen we gezamenlijk de naleving van de veiligheidsnormen.

10. Advies bij of verlengd thematisch toezicht

Spoor 3b. Toezicht en handhaving

Ons thematisch toezicht is gericht op het beoordelen en controleren van locaties en activiteiten op basis van actuele risico's, relevante ontwikkelingen en scenario's. Dit proactieve toezicht maakt het mogelijk om snel in te spelen op veranderende omstandigheden en potentiële gevaren vroegtijdig te adresseren. We adviseren ambtelijke uitvoerders van het bevoegd gezag over specifieke risico's die aandacht vereisen en bieden begeleiding bij het implementeren van noodzakelijke maatregelen om de veiligheid te verhogen. Onze interactie is niet beperkt tot het bevoegd gezag; we zijn ook in direct gesprek met de verantwoordelijke partijen op de locaties. Ons doel is om samen met het bevoegd gezag en betrokken partijen een veiligere omgeving te creëren. Dit wordt veelal projectmatig aangepakt.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

11. Richtlijnen en handreikingen om zelftoezicht uit te voeren

Spoor 3b. Toezicht en handhaving

We voorzien in richtlijnen en handreikingen die beheerders en eigenaren van locaties en gebieden in staat stellen om zelfstandig toezicht te houden op de veiligheid. Deze hulpmiddelen, waaronder zelfscans, stellen eigenaren in staat zelf oog te houden voor de veiligheid. Door deze eigen verantwoordelijkheid te stimuleren, dragen we bij aan een cultuur waarin veiligheid continu wordt bewaakt en verbeterd, wat leidt tot een veiligere omgeving voor iedereen.

12. Toezicht en handhaving op Seveso-inrichtingen

Spoor 3b. Toezicht en handhaving

VRMWB heeft de wettelijke taak om toezicht te houden en handhaving uit te voeren op Seveso-inrichtingen. Deze taak wordt uitgevoerd samen met de inspectiepartners en omvat regelmatige inspecties. Tijdens Seveso-toezicht wordt bepaald in welke mate het bedrijf zich bewust is van de veiligheidsrisico's en of de getroffen maatregelen voldoende effectief zijn.

13. Toezicht en handhaving op aanwijsbeschikkingen bedrijfsbrandweren

Spoor 3b. Toezicht en handhaving

VRMWB heeft de wettelijke taak om toezicht te houden en handhaving uit te voeren bij bedrijven welke zijn aangewezen tot het hebben van een bedrijfsbrandweer (BBW). De toezicht momenten worden uitgevoerd overeenkomstig het regionaal vastgestelde beleid. Bij BBW-toezicht wordt bepaald of de BBW-organisatie voldoende effectief is om incidenten – met effecten buiten de inrichting– in voldoende mate te bestrijden.

14. Interventies op overkoepelend niveau en via netwerkpartners van initiatiefnemers

Spoor 4. Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers

Onze dienstverlening omvat het stimuleren van initiatiefnemers op overkoepelend niveau of via netwerkpartners en andere beïnvloeders tot veilig gedrag. Hierbij passen we bijvoorbeeld een doelgroepgerichte of gebiedsgerichte benadering toe. Via gesprekken delen we kennis, verstrekken we informatie, geven we advies en krijgen we gevoel bij de belangen en doelen van de gesprekspartner(s). Hierdoor maken we risico's bespreekbaar en helpen we initiatiefnemers om bewuste en onderbouwde afwegingen te maken op het gebied van (brand)veiligheid. Tegelijkertijd doen wij kennis op, bijvoorbeeld over ontwikkelingen in de samenleving en daarbij passende interventies. Via landelijke en regionale samenwerking in netwerken zorgen we ervoor dat deze groepen uitgerust zijn met de nodige kennis om de veiligheid binnen hun domeinen effectief te beheren en te verbeteren. Zo stimuleren we gezamenlijk veilig gedrag, waarin wederkerigheid het uitgangspunt is.

15. Interventies richting individuele initiatiefnemers

Spoor 4. Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers

Door gericht advies en informatieverstrekking richting initiatiefnemers op individueel niveau te faciliteren, kunnen we ingaan op specifieke objecten en locaties in de fysieke leefomgeving en hun unieke risico's. We bieden maatregelen en handelingsperspectieven die specifiek afgestemd zijn op de behoeften en omstandigheden van de initiatiefnemer. Ook leren we van de kennis en ervaringen van initiatiefnemers. Door over en weer kennis te delen en in gesprek te blijven, maken we risico's bespreekbaar en stimuleren we het maken van veilige keuzes en het vertonen van veilig gedrag. Dit persoonlijke en directe advies bevordert een veiligere inrichting en gebruik van de locaties of gebieden. De vorm van het advies is passend bij de behoefte van de initiatiefnemer en kan bijvoorbeeld een geschreven aanbeveling, een gesprek of een andere vorm aannemen.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

16. Toegankelijk informatieloket met daarin informatie voor initiatiefnemers

Spoor 4. Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers

VRMWB biedt initiatiefnemers continu toegang tot cruciale veiligheidsinformatie en helpt zo kennisdeling te faciliteren. Hiervoor wordt een digitaal platform beschikbaar gesteld, maar ook andere vormen van informatiedeling behoren tot de mogelijkheden. Het platform dient als een zichtbaar en interactief hulpmiddel, waar informatie over veiligheidseisen, risicomangement en best practices breed beschikbaar is. Dit draagt bij aan de transparantie en bereikbaarheid van VRMWB als een kenniscentrum voor veiligheidskwesties.

17. Betrokkenheid van respons faciliteren bij nieuwe ontwikkelingen en activiteiten tijdens de voorbereidingsfase

Spoor 5. Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons

Tijdens de advisering op nieuwe ontwikkelingen betrekken we actief de teams van incidentbestrijding (brandweer) en crisisbeheersing. We consulteren hen om inzicht te krijgen in hun specifieke behoeften voor effectieve respons en om informatie op te halen met betrekking tot hun kennis en mogelijkheden. Hierbij gaan we in gesprek over de noodzaak voor en bruikbaarheid van bepaalde voorzieningen die van belang zijn tijdens het bestrijden van incidenten. Dit zorgt ervoor dat de ontworpen en gerealiseerde (veiligheids-) voorzieningen niet alleen voldoen aan de veiligheidsnormen maar ook praktisch bruikbaar zijn voor respons.

18. Beschikbaar stellen van relevante risico-informatie aan respons

Spoor 5. Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons

Relevante risico-informatie met betrekking tot (tijdelijke) objecten en locaties wordt gedeeld met de afdelingen incidentbestrijding en crisisbeheersing. Hierbij worden keuzes en bijbehorende maatregelen en voorzieningen omgezet in handelingsperspectief voor het geval er een incident plaatsvindt. Deze uitwisseling helpt hen bij het voorbereiden en

reageren op mogelijke incidenten en helpt daarmee de effectiviteit van de inzet te verhogen. Gezamenlijk wordt bepaald welke informatiebehoefte er is (inclusief prioritering en selectie van informatie) en hoe deze informatie het beste kan worden ontsloten.

19. Advies over risicogericht OTO-programma van respons

Spoor 5. Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons

Vanuit risicobeheersing wordt advies en ondersteuning geleverd bij het opstellen en uitvoeren van Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO-)programma's van incidentbestrijding en crisisbeheersing. Daarbij denken we vanuit onze expertise en kennis mee over specifieke risico's die spelen in de verschillende gebieden binnen de regio. Zo kunnen we daar gezamenlijk de focus op leggen. Op deze wijze is de vakbekwaamheid van de collega's gebaseerd op een landelijke basis, toegepast op het regionale risicoprofiel en waar nodig uitgebreid met specifieke locatie- en objectkennis.

20. Interventies op overkoepelend niveau en via netwerkpartners van risicodragers

Spoor 6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief

Naast veilig bouwen en een veilige inrichting is ook veilig gebruik en gedrag belangrijk. Daarom informeren en adviseren we ook risicodragers. Tegelijkertijd leren wij van hen, bijvoorbeeld over ontwikkelingen in de samenleving en daarbij passende interventies. Deze risico's kunnen gerelateerd zijn aan het type object of locatie waar risicodragers zich bevinden, maar kunnen ook specifiek aan een doelgroep gerelateerd zijn. Deze dienst omvat interventies op overkoepelend niveau, direct of indirect via netwerkpartners of andere beïnvloeders. Hierbij passen we een doelgroep-, object- en/of gebiedsgerichte benadering toe.

Aan de hand van handelingsperspectieven stimuleren we de zelf- en samenredzaamheid van risicodragers. We stimuleren hen incidenten te voorkomen of zich voor te bereiden voor als zich toch een incident voordoet. Daarnaast stimuleren we hen het veilige, gewenste gedrag

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

te vertonen tijdens een incident, om de impact ervan beperken. Het is van belang dat we actoren flexibel voorbereiden, omdat incidenten zich niet altijd aan het voorgeschreven scenario houden. Zo kunnen zij ook onbekende risico's en problemen aanpakken, wat de zelf- en samenredzaamheid in de regio vergroot.

21. Interventies richting risicodragers

Spoor 6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief

Het vergroten van de zelf- en samenredzaamheid beperkt zich niet tot overkoepelend niveau, maar kan ook direct gericht zijn aan specifieke actoren. Hierbij richten we ons op risico's op specifieke locaties of in specifieke objecten. We maken risico's bespreekbaar en stimuleren risicodragers tot het maken van veilige keuzes en het vertonen van veilig gedrag. Dit persoonlijke en directe advies bevordert veilig gebruik en veilig gedrag. De vorm van het advies is passend bij de behoefte van de betrokken actor en kan bijvoorbeeld een geschreven aanbeveling, een gesprek, een checklist of een andere vorm aannemen. Daarin is wederkerigheid het uitgangspunt.

22. Toegankelijk informatieloket, met daarin informatie voor risicodragers

Spoor 6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief

VRMWB biedt continu toegang tot belangrijke veiligheidsinformatie voor risicodragers. Hiervoor wordt een digitaal platform beschikbaar gesteld, maar ook andere vormen van informatiedeling behoren tot de mogelijkheden. Dit platform is waar mogelijk verbonden aan informatiekanaalen van gemeenten en partners. Het fungeert als een centraal punt waar men kan leren over veiligheidsrisico's en handelingsperspectieven. Dit zijn concrete tips om incidenten te voorkomen, beperken en bestrijden. Dit leidt tot een beter geïnformeerde en veiligere gemeenschap.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

5. Methodiek | 5.1 Algemeen

In voorgaande hoofdstukken zijn de doelstellingen van risicobeheersing gedefinieerd en is het concept van 'risicogericht werken' toegelicht. Daarnaast zijn de diensten benoemd die verdere invulling geven aan de zes sporen van beïnvloeding.

Dit hoofdstuk werkt de methodiek uit die ons helpt risicogericht te werken, door de focus te leggen op de risico's die ertoe doen en deze op een adequate wijze te beïnvloeden.

Hulpmiddel en basis in deze methodiek is een matrix, opgebouwd langs de twee dimensies van risicogericht werken. Dit is enerzijds de dimensie van de risico's (conform het RRP) en anderzijds de dimensie van de beïnvloedingswijze (conform de zes sporen van beïnvloeding). Deze worden kort toegelicht en weergegeven in onderstaande matrix, waarna in de volgende paragraaf het proces wordt beschreven.

• **Rijen: Focusrisico's** – Deze dimensie bestaat uit de focusrisico's, zoals besproken in het hoofdstuk 'Risicogericht werken'. Deze selectie is dynamisch. In aansluiting op het proces van herziening van het RRP herzien we de focusrisico's.

Op dit moment zijn er vijf focusrisico's geïdentificeerd. Dit zijn:

- Brand bebouwde omgeving
- Incident met gevaarlijke stoffen
- Incident tijdens evenement
- Natuurbrand
- Vervoer gevaarlijke stoffen

De overige risico's uit het RRP beschouwen we als monitorrisico's.

• **Kolommen: Wijze van beïnvloeding** – Deze dimensie is gebaseerd op het model van de zes sporen van beïnvloeding.

SPOREN VAN BEÏNVLOEDING

	Spoor 1 Beïnvloeden wet- en regelgeving	Spoor 2 Inrichten omgeving	Spoor 3a Vergunning- verlening	Spoor 3b Toezicht en handhaving	Spoor 4 Kennisdeling met en gedrags- verandering bij initiatiefnemers	Spoor 5 Kennisdeling met en handelings- perspectief voor respons	Spoor 6 Communicatie over restrisico's en handelings- perspectief
Brand bebouwde omgeving							
Incident met gevaarlijke stoffen ⁴							
Incident tijdens evenement							
Natuurbrand							
Vervoer gevaarlijke stoffen ⁵							

FOCUSRISICO'S

⁴ Samenvoeging van de incidenttypen: incident met brandbare of explosieve stof, incident met chemische of giftige stof & radiologisch/ nucleair incident (RRP).

⁵ Samenvoeging van de incidenttypen: luchtvaart, wegvervoer, spoor, scheepvaart & buisleiding (RRP).

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

5. Methodiek | 5.2 Proces

In deze paragraaf wordt omschreven welke processen worden doorlopen om te bepalen welke inzet wordt geleverd, op welke risico's en op welke sporen. Daarbij onderscheiden we drie typen processen: een vierjaarlijks, jaarlijks en continu proces. Deze processen kennen een sterke samenhang en staan dus niet los van elkaar.

Vierjaarlijks Proces

Het vierjaarlijks proces richt zich op de strategische planning en inzetbepaling voor risicobeheersing binnen VRMWB. Hierin trekken we zoveel mogelijk gezamenlijk op met andere collega's binnen de organisatie. Het proces omvat op hoofdlijnen de volgende stappen:

- 1. Identificeren focusrisico's:** Elke vier jaar wordt het RRP herzien. Op basis van deze herziening identificeren we welke risico's voor risicobeheersing als focus- en als monitorrisico's worden aangemerkt. Dit doen we door een analyse te maken van het risico en de mogelijkheden tot beïnvloeding door VRMWB en ketenpartners.
- 2. Richting bepalen voor effectieve combinaties van sporen:** Voor elk focusrisico bepalen we welke combinatie van de zes sporen van beïnvloeding het meest effectief zijn. Deze analyse wordt jaarlijks herzien op basis van informatiegedreven inzichten en evaluaties. We geven de richting voor de komende vier jaar aan door te bepalen of de inzet per spoor de komende jaren meer of minder wordt, visueel weergegeven in de matrix met pijlen omhoog of omlaag, inclusief toelichting. Hierbij wordt tevens afgewogen of de gehanteerde sporen afdoende zijn, of dat er een extra spoor aan toegevoegd moet worden.
- 3. Bestuurlijke notitie:** Op basis van de bovenstaande stappen stellen we een bestuurlijke notitie op waarin de richting voor de komende vier jaar wordt vastgelegd. Dit voorstel wordt bestuurlijk vastgesteld. Hiermee geven we een duidelijke richting aan die jaarlijks verder gespecificeerd wordt.

Jaarlijks Proces

Het jaarlijkse proces vertaalt de bestuurlijke richting naar de jaarlijkse uitvoering. Daarbij zetten we op hoofdlijnen de volgende stappen:

- 1. Verder inzoomen op focusrisico's:** We specificeren de focusrisico's door ze op te splitsen in deelrisico's. Deelrisico's kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op typen objecten, gebieden en doelgroepen. Op basis van deze specificatie, kan worden bepaald welke deelrisico's meer, minder of geen prioriteit krijgen. Vervolgens worden deze deelrisico's waar mogelijk geclusterd.
- 2. Opstellen plan van aanpak per cluster van deelrisico's:** We stellen per cluster van deelrisico's doelen inclusief een plan van aanpak op om te bepalen hoe we het cluster zo effectief mogelijk kunnen beïnvloeden. Dit doen we aan de hand van zes sporen van beïnvloeding en diensten. We streven naar een balans tussen het geven van vooraf gedefinieerde gezamenlijke richting en het bieden van professionele vrijheid, zodat de adviseur in de praktijk een effectieve afweging kan maken en invulling kan geven aan de zes sporen van beïnvloeding.
- 3. Jaarplan opstellen:** We stellen een jaarplan op waarin voorgaande stappen worden vastgelegd. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld op basis van de behaalde resultaten en nieuwe ontwikkelingen. Daarover wordt ook gerapporteerd richting het bestuur.

Inhoud

1. Inleiding
2. Doelen risicobeheersing
3. Risicogericht werken
4. Onze diensten
- 5. Methodiek**
6. Samenvatting
7. Bijlage – Definities

Continu proces

Dit proces kent geen vaste opvolgende stappen, maar is wel het fundament voor de voorgaande twee processen én uiteindelijk voor het bepalen van de effectiviteit van onze werkzaamheden.

Dagelijks zijn we bezig met de uitvoering van diensten en monitoren we de effectiviteit van interventies, om waar nodig bij te sturen. Hiervoor wordt een intern digitaal platform gebruikt. Dit wordt continu bijgewerkt met nieuwe inzichten en methoden en helpt om de vertaling te maken van de diensten naar concreet in te zetten instrumenten. Daarover maken we in afstemming keuzes.

Door monitoring en evaluatie vergaren we steeds meer inzicht en kennis met betrekking tot de effectiviteit van onze diensten. Naarmate meer data verzameld wordt, zullen voorstellen en keuzes steeds meer informatiedreven worden. Een goede combinatie van expert judgement en kennisontwikkeling maakt dat voorstellen met betrekking tot de meest effectieve interventies steeds beter onderbouwd kunnen worden. Hierin speelt expertise en beleving van derden een belangrijke rol.

Door in zowel het vierjaarlijks, jaarlijks als continu proces een meer kennis- en datagedreven benadering te hanteren, kunnen we risico's effectief beïnvloeden en de veiligheid in de regio continu verbeteren.

De infographic op de volgende pagina visualiseert het dynamische proces voor het richting geven aan de beïnvloeding van risico's. Het kleurverloop illustreert de intensiteit qua inzet op een spoor per focusrisico.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

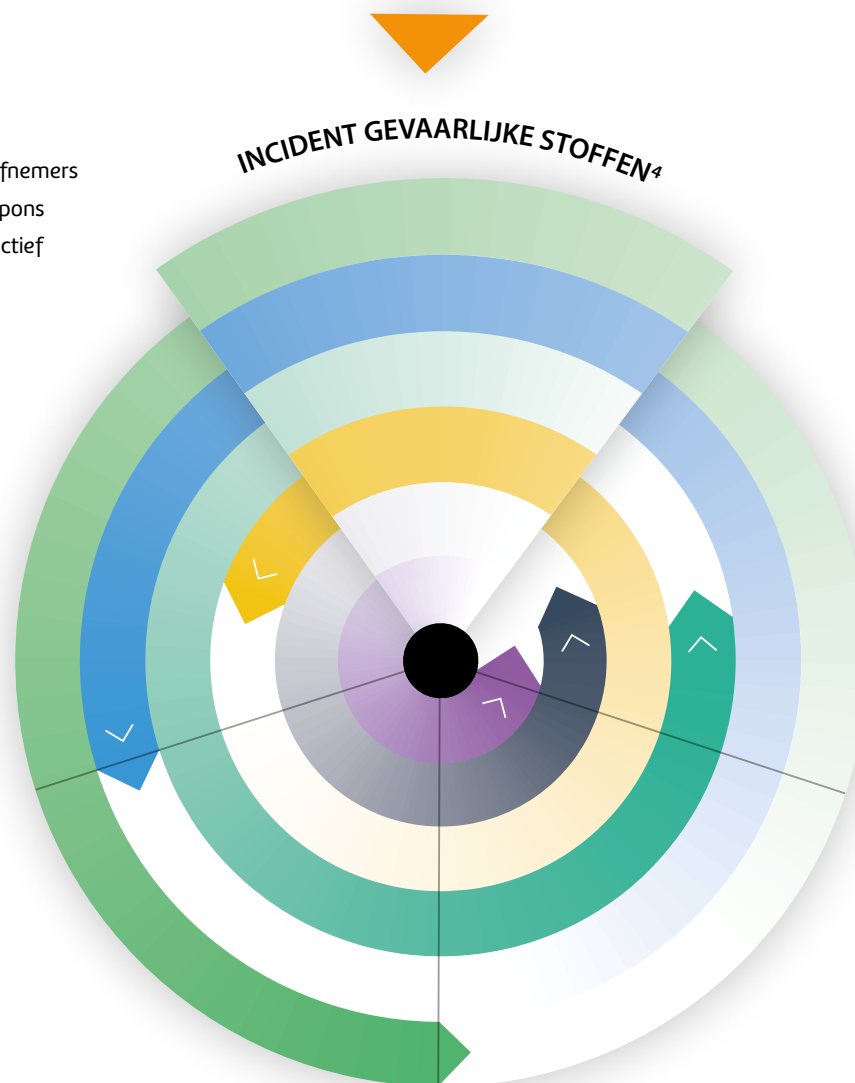
7. Bijlage – Definities

SPOREN VAN BEÏNVLOEDING

- Beïnvloeden wet- en regelgeving
- Inrichten omgeving
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers
- Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons
- Communicatie over restrisiko's en handelingsperspectief

FOCUSRISICO'S

- ▷ Brand bebouwde omgeving
- ▷ Incident met gevaarlijke stoffen⁴
- ▷ Incident tijdens evenement
- ▷ Natuurbrand
- ▷ Vervoer gevaarlijke stoffen⁵

Inhoud

1. Inleiding
2. Doelen risicobeheersing
3. Risicogericht werken
4. Onze diensten
- 5. Methodiek**
6. Samenvatting
7. Bijlage – Definities

⁴ Samenvoeging van de incidenttypen: incident met brandbare of explosieve stof, incident met chemische of giftige stof & radiologisch/ nucleair incident (RRP).

⁵ Samenvoeging van de incidenttypen: luchtvaart, wegvervoer, spoor, scheepvaart & buisleiding (RRP).

6. Samenvatting

Dit Dienstenpalet Risicobeheersing van VRMWB biedt een toekomstbestendige en dynamische benadering voor risicobeheersing. Het is ontwikkeld als reactie op diverse maatschappelijke en technologische veranderingen. Deze ontwikkelingen vereisen een risicogerichte en informatiegedreven aanpak om de veiligheid van de 1,2 miljoen inwoners in onze gemeenten te waarborgen.

Doelen

De kern van dit dienstenpalet bestaat uit drie primaire doelen:

- 1. Bescherming van personen:** Door de fysieke leefomgeving zo in te richten dat personen bij incidenten veilig zijn of in veiligheid gebracht kunnen worden.
- 2. Bescherming van de omgeving:** Door te zorgen dat nieuwe ontwikkelingen niet alleen veilig zijn binnen de eigen grenzen, maar ook geen negatieve effecten hebben op omliggende gebieden.
- 3. Instandhouding van maatschappelijke continuïteit:** Door ervoor te zorgen dat incidenten minimale verstoring veroorzaken in essentiële maatschappelijke functies.

Naast deze doelen is veilig en doeltreffend repressief handelen cruciaal. Dit houdt in dat we aan deze basisvoorwaarde moeten voldoen voordat we andere doelen kunnen nastreven. Veel van ons advieswerk richt zich daarom op effectieve incidentenbestrijding.

Risicogericht werken

Om deze doelen te bereiken, hanteren we een methodiek die gebaseerd is op risicogericht werken, waarbij de zes sporen van beïnvloeding de basis zijn. Deze sporen variëren van het beïnvloeden van wet- en regelgeving tot kennisdeling en communicatie over restrisico's. De diensten binnen deze sporen zijn ontworpen om flexibel in te kunnen spelen op veranderende risico's en maatschappelijke behoeften.

Methodiek

In de methodiek staan drie processen centraal: het vierjaarlijks proces, het jaarlijks proces en het continu proces. Het vierjaarlijks proces richt zich op strategische planning voor risicobeheersing binnen VRMWB. Daarbij worden de risico's uit het RRP gecategoriseerd als focus- of monitorrisico voor de komende vier jaar. Vervolgens wordt de richting van de inzet over zes sporen van beïnvloeding beschreven. De uitkomsten worden vastgelegd in een bestuurlijke notitie.

Het jaarlijkse proces vertaalt deze strategie naar de jaarlijkse uitvoering. Focusrisico's worden opgesplitst in deelrisico's, waarbij per cluster van deelrisico's een plan van aanpak wordt opgesteld om deze effectief te beïnvloeden. Dit wordt vastgelegd in een jaarplan.

Het continu proces betreft de dagelijkse uitvoering van het jaarplan, inclusief het leveren van diensten, meedenken over instrumenten en het verzamelen van gegevens om de aanpak continu te verbeteren.

Kortom, het Dienstenpalet Risicobeheersing van VRMWB is bedoeld als adaptief instrument dat de regio in staat stelt om proactief en effectief in te spelen op de dynamische risico-omgeving, met als doel de veiligheid van alle inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te waarborgen en verhogen.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

7. Bijlage – Definities

Beoordelingsfase

De beoordelingsfase is de fase waarin een vergunnings-aanvraag wordt getoetst aan relevante wet- en regelgeving én aan de relevante risico's om ervoor te zorgen dat de plannen voldoen aan de gestelde eisen.

Doelgroepgericht

Dit betreft een benadering waarbij specifieke groepen mensen worden geïdentificeerd en benaderd met op maat gemaakte informatie, advies en ondersteuning. Deze aanpak zorgt ervoor dat de communicatie en interventies beter aansluiten bij de specifieke behoeften en kenmerken van de doelgroep.

Gebiedsgericht

Dit verwijst naar een benadering waarbij de focus ligt op een specifiek geografisch gebied. Hierbij wordt rekening gehouden met de unieke kenmerken en risico's van het gebied, en worden maatregelen en interventies afgestemd op de specifieke situatie en context van dat gebied.

Gebruiksfas

De fase waarin een object of locatie in gebruik en operationeel is.

Initiatiefnemer

Een initiatiefnemer is de persoon of organisatie die een project, ontwikkeling of activiteit initieert en daarmee een risico introduceert in de omgeving. Dit kunnen bijvoorbeeld eigenaren of projectontwikkelaars zijn. In het model risicogericht werken, wordt hiervoor de term risico-veroorzaker gebruikt.

Interventies

Doelgerichte en systematische acties of programma's die zijn ontworpen om specifiek gedrag te veranderen of te beïnvloeden en zo de veiligheid te verhogen.

Locatie

Een specifieke plaats of gebied dat wordt gebruikt voor bepaalde activiteiten of functies. Dit kan variëren van een bouwplaats tot een recreatieterrein of industriegebied. Locaties kunnen zowel permanent als tijdelijk zijn, afhankelijk van het gebruik en de bijbehorende regelgeving en vergunningen.

Bron: Besluit kwaliteit leefomgeving.

Object

Een fysiek element of structuur binnen een locatie. Dit kan onder andere gebouwen, infrastructuur, constructies of installaties omvatten. Objecten zijn vaak onderhevig aan specifieke regels en voorschriften met betrekking tot hun gebruik en de impact op de omgeving.

Bron: Besluit kwaliteit leefomgeving.

Objectgericht

Wanneer we kiezen voor een objectgerichte benadering, kiezen we voor een benadering waarbij de focus wordt gelegd op een specifiek type object (zoals een bepaald type bebouwing of type gebruik). Dit heeft meerwaarde wanneer blijkt dat bepaalde risico's in specifieke objecten voorkomen, waarvoor specifieke interventies kunnen worden genomen.

(Op)bouwfas

De (op)bouwfas

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities

Respons

Onder de term respons verstaan we (brandweer)repressie, crisisbeheersing en incidentbestrijding binnen VRMWB.

Risicodrager

Iedereen die zich bevindt in de (directe) omgeving van waar een risico zich voordoet. Het gaat dus om iedereen die geconfronteerd kan worden met het effect van het risico wanneer zich dit ontwikkelt tot crisis, incident of ramp.

Veilig gedrag

Handelingen die de doelgroep uitvoert en die positieve invloed hebben op het voorkomen of beperken van een risico.

Vorbereidingsfase

De voorbereidingsfase is de initiële fase waarin een idee wordt ontwikkeld en uitgewerkt tot een concreet plan dat gereed is voor een vergunningsaanvraag. Dit kan voorafgaand aan het formele traject zijn, maar ook aan de start (bijvoorbeeld bij een Omgevingstafel).

Colofon

Dit document Dienstenpalet Risicobeheersing is ontwikkeld in samenwerking met bureau SQALE in opdracht van het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Inhoud

1. Inleiding

2. Doelen risicobeheersing

3. Risicogericht werken

4. Onze diensten

5. Methodiek

6. Samenvatting

7. Bijlage – Definities